

ARTHUR C. CLARKE

A neves sci-fi író, Arthur Charles Clarke 1917. december 16-án született az angliai Minehead-ben, Somerset megyében. Földműves családból származott, azonban hamar érdeklődést tanúsított a természettudományok iránt. Első találkozása a tudománnyal űsállatokat ábrázoló képek formájában történt, melyek akkora hatást gyakoroltak rá, hogy elkezdte bújni a régészeti könyveket és a tudományos-fantasztikus magazinokat. 1936-ban Londonba költözött, ahol tagja, később elnöke lett a *Brit Bolygóközi Társaság*-nak, mely nemcsak országosan, de világszinten is rengeteget tett az űrhajózás és űrkutatás népszerűsítéséért.

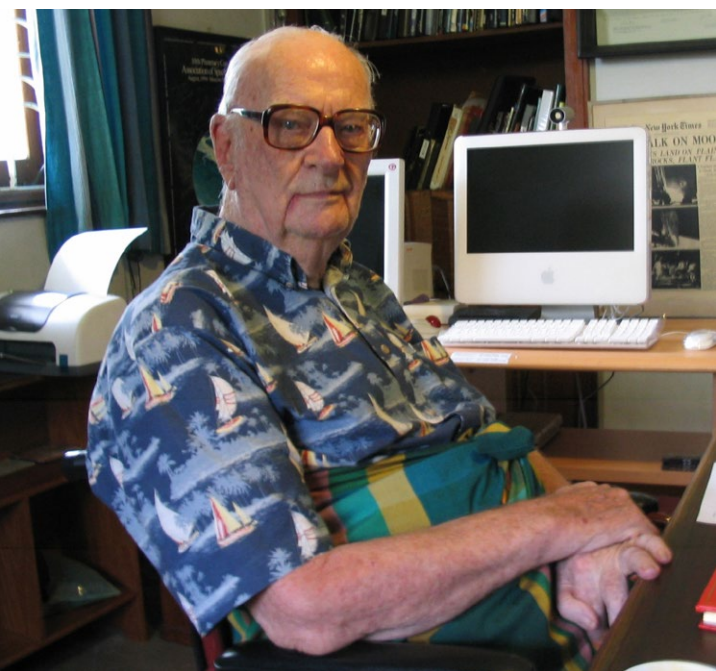
A második világháború ideje alatt a Brit Királyi Légierő kötelékében szolgált, ahol egy új eszköz, a radar kezelésére oktatta a katonákat. 1945-ben a légierő egyik szaklapjában

publikált cikket *Földön kívüli közvetítőállomások* címmel, melyben azt vizionálta, hogy ha a Földtől 36000 kilométer távolságban pályára állítanak egy műholdat, akkor az a Föld forgási sebességével szinkronban fog keringeni a bolygó körül, tehát a Földről mindig ugyanott fog látszani. Ezt az ún. geostacionárius pályát a *Nemzetközi Csillagászati Unió* róla nevezte el Clarke-pályának. Tanulmányában kitért arra is, hogy három, szinkronban keringő műhoddal lehetséges az egész bolygóra kiterjedő műholdas televízióadás. A háború után tudományos fokozatot szerzett fizikából és matematikából a King's College Londonban. Ismeretterjesztőként leginkább a világűr, az űrkutatás és a Naprendszer égitestjei megismerésével és megismertetésével foglalkozott. Már szárnybontogató író volt, amikor 1956-ban Ceylon-ra, a mai Srí Lankára költözött, ahol a tengerek élővilágának tanulmányozása mellett a bűvárkodás betekintést nyújtott számára abba, milyen élmény lehet a súlytalanságban lenni. Több ismeretterjesztő könyvet is kiadott akkoriban, legismertebbek *A tenger kihívása* és *A jövő körvonalai*. Közben igen termékeny science fiction íróvá vált: olyan világsikert aratott művek szerzője, mint a *Randevú a Rámával*, *A város és a csillagok*, a *Mars titka* vagy a *2001: Űrodisszeia*. Utóbbi, teljesen egyedi módon, egyidőben készült a mű később kultikussá

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN

vált filmváltozatával, melyet Stanley Kubrick rendezett. A tudományos-fantasztikus film, mint műfaj megszületése is talán neki köszönhető, azonban Clarke nem volt járatlan a televíziózásban sem: 1968. július 20-án a CBS News kommentátorai közt szerepelt, és egyik közvetítője volt az Apollo-11 Holdra szállásának.

Clarke egészségi állapota egy fiatalkori betegség izomsorvadással járó szövődménye miatt fokozatosan romlott, így idővel tolószékre kényszerült. Mivel munkabírása is csökkent, társszerzők segítségét vette igénybe művei írásához. Ismeretterjesztő tevékenysége és írói munkássága miatt II. Erzsébet királynő lovaggá ütötte. Arthur C. Clarke 2008. március 19-én, Srí Lankán hunyt el. A hír a nyugati világnak a jövőből jött: halála pillanatokor a világ ezen felén, a dátumválasztó vonalak miatt még csupán március 18-át írtak, így Clarke még halálakor sem tagadta meg sci-fi írói mivoltát.

Emlékét közel 100 könyv és novella, számtalan díj, illetve a 4923 Clarke kisbolygó őrzi.

Források:

Arthur C. Clarke: A város és a csillagok (Kozmosz Fantasztikus könyvek, 1979)

<https://www.origo.hu/tudomany/20080320-elhunyt-arthur-c-clarke-eletenek-es-munkassaganak-attekintese.html>

<https://web.archive.org/web/20070928000805/http://www.solaria.hu/modules.php?name=Bi-os&rop=showcontent&id=15>

<https://www.britannica.com/biography/Arthur-C-Clarke>

<https://www.biography.com/writer/arthur-c-clarke>

<https://www.youtube.com/watch?v=xMAmk5Rp1tk>